

PM 2009:6 RIV (Dnr 322-2303/2008)

En utökad betygsrätt för enskild utbildningsanordnare, kommunal överlåtelse av myndighetsuppgifter, sfi i folkhögskola m.m.

Remiss från Utbildningsdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen ”En utökad betygsrätt för enskild utbildningsanordnare, kommunal överlåtelse av myndighetsuppgifter, sfi i folkhögskola m.m.” överlämnas och återopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

Utbildningsdepartementet föreslår i promemorian att enskilda utbildningsanordnare ska få möjlighet att sätta betyg och i begränsad omfattning utfärda betyg och intyg enligt de regler som gäller för det offentliga skolväsendet för vuxna. Enligt förslaget ska Statens Skolinspektion kunna besluta om att enskild utbildningsanordnare ska få tillstånd att sätta betyg, anordna provning och utfärda betyg och intyg.

Kommuner och landsting ska kunna överlämna den myndighetsutövning som hör samman med rektors betyg- och intygsutfärdande inom vuxenutbildningen och sfi. Folkhögskolor som idag ofta drivs och ägs av en kommun eller ett landsting ska enligt förslaget också få möjlighet att ansöka om betygsrätt.

Utbildningsdepartementet föreslår vidare nya regler för sfi i folkhögskola. En person som av kommunen bedömts behörig att delta i sfi och av kommunen mottagits till utbildningen ska kunna vända sig till en folkhögskola som fått betygsrätt för sfi.

I ett system där antalet utbildningsanordnare blir fler och där den enskilde har möjlighet att studera på olika orter och för olika anordnare krävs rutiner för dokumentation för att säkerställa rättssäkerheten för den enskilde. I promemorian lämnas därför förslag om anordnares skyldigheter för betygsdokumentation samt upprättande av en nationell databas för slutbetyg utfärdade i gymnasial vuxenutbildning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Mina synpunkter

Förslaget om en utökad betygsrätt innebär en ökad likvärdighet när det gäller villkoren för kommunala och enskilda utbildningsanordnare. Detta är i grunden mycket positivt. Omkring hälften av Stockholms vuxenstuderande läser i dag hos en enskild anordnare och inom sfi är andelen ännu högre. Förslaget innebär att beslut om betygssättning, validering etc. fattas på en nivå som ligger närmre de studerande än vad som är fallet i dag, vilket med all sannolikhet ökar förutsättningarna för en korrekt bedömning av den studerandes kunskaper.

Genom att enskilda utbildningsanordnare inom vuxenutbildningen ges rätt att sätta betyg harmonieras också systemet med det som redan i dag gäller för grund- och gymnasieskola, där fristående skolor har samma betygsrätt som kommunala.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen ”En utökad betygsrätt för enskild utbildningsanordnare, kommunal överlåtelse av myndighetsuppgifter, sfi i folkhögskola m.m.” överlämnas och åberopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 17 december 2008

LOTTA EDHOLM

Bilaga

Bilagan ”En utökad betygsrätt för enskild utbildningsanordnare, kommunal överlåtelse av myndighetsuppgifter, sfi i folkhögskola m.m. (departementspromemoria)”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Kommunstyrelsen

Det antecknades till protokollet att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Utbildningsdepartementet föreslår i promemorian att enskilda utbildningsanordnare ska få möjlighet att sätta betyg och i begränsad omfattning utfärda betyg och intyg enligt de regler som gäller för det offentliga skolväsendet för vuxna. Enligt förslaget ska Statens Skolinspektion kunna besluta om att enskild utbildningsanordnare ska få tillstånd att sätta betyg, anordna provning och utfärda betyg och intyg.

Kommuner och landsting ska kunna överlämna den myndighetsutövning som hör samman med rektors betyg- och intygsutfärdande inom vuxenutbildningen och sfi. Folkhögskolor som idag ofta drivs och ägs av en kommun eller ett landsting ska enligt förslaget också få möjlighet att ansöka om betygsrätt.

Utbildningsdepartementet föreslår vidare nya regler för sfi i folkhögskola. En person som av kommunen bedömts behörig att delta i sfi och av kommunen mottagits till utbildningen ska kunna vända sig till en folkhögskola som fått betygsrätt för sfi.

I ett system där antalet utbildningsanordnare blir fler och där den enskilde har möjlighet att studera på olika orter och för olika anordnare krävs rutiner för dokumentation för att säkerställa rättssäkerheten för den enskilde. I promemorian lämnas därför förslag om anordnares skyldigheter för betygsdokumentation samt upprättande av en nationell databas för slutbetyg utfärdade i gymnasial vuxenutbildning.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 8 december 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är positivt till förslagen i promemorian och menar att de kan leda till konkurrens på mer lika villkor än vad reglerna i nuvarande system gör. För den studerande kommer bedömningen av dennes prestationer i form av utfärdandet av samlat betygsdokument m.m. ske en nivå närmare den studerande, vilket enligt kontoret bör öka möjligheterna till likabehandling av elever vid betygssättning i all vuxenutbildning.

Stadsledningskontoret saknar en redogörelse för de ekonomiska konsekvenserna av förslaget. Kontoret bedömer att förslagen i huvudsak inte innebär ökade kostnader för kommunerna. Den kommunala tillsynen vid överlåtelse av myndighetsuppgifter och betygsrätt kan dock kräva nya fördjupade rutiner för genomförandet. Stadsledningskontoret anser att en bedömning av de ekonomiska konsekvenserna för kommunerna vid ett eventuellt genomförande av förslagen måste tas fram.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 27 november 2008 att som svar på remissen överlämna och återopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 november 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen delar i huvudsak departementets förslag. Förvaltningen ser fördelar med att myndighetsutövningen, vad gäller utfärdandet av samlat betygsdokument, validering, disciplinfrågor etc ges till utbildningsanordnare då beslut i sådana frågor kommer att fattas på en nivå närmre de studerande. Förvaltningen vill understryka vikten av att den förändrade rektorsfunktionen möts med den utbildning och kompetens som krävs för uppdraget. Det är av vikt att regelverket på såväl statlig som kommunal nivå ska vara tydligt så att oklarheter inte uppstår. Myndighetsutövningen skall vara lika tydlig som idag är fallet med den kommunala myndighetsutövningen vad gäller vuxenutbildningen. En situation där betygsrätt och myndighetsuppgifter överlåts till utbildningsanordnare kräver, enligt förvaltningen, ökad tillsyn från primärt kommunalt håll.

Förvaltningen ser fördelar med att utfärdande av slutbetyg även framgent ligger kvar hos berörd kommun eller landsting då kursdeltagare har möjligheten att studera i olika kommuner/olika utbildningsanordnare. Kommunen står som garant för att hanteringen av slutbetyg sker korrekt. En god hjälp i detta ser förvaltningen upprättandet av en nationell betygsdatabas för slutbetyg i den gymnasial vuxenutbildning (se nedan).

Vad gäller kommunens rättighet/möjlighet att kunna välja att ha kvar betygsutfärdandet krävs ett förtydligande huruvida detta val kan göras selektivt det vill säga gentemot enskilda anordnare eller om beslutet gäller alla de anordnare som har vuxenutbildningsuppdrag på entreprenad.

Förvaltningen vill vad gäller det *rektorssamarbete* och de *strategiska pedagogiska samtalen mellan professionella* göra uppmärksam på de svårigheter som kan föreligga då det hos en anordnare, främst hos anordnare med få studerande, endast kommer att finnas en rektor och att övriga upphandlade verksamheters rektorer kan komma att hamna i ett konkurrensläge där samarbetet försvåras. Detsamma gäller *det pedagogiska samtalet mellan professionella*. Om anordnaren endast har verksamhet i liten omfattning kan detta innebära att pedagogen har få eller kanske inga direkta kollegor att samtala med. Här bör göras tydligt kommunens ansvar för att sådant samarbete sker.

Förvaltningen ser fördelar med att låta folkhögskolor anordna sfi-undervisning då folkhögskolans metodik, pedagogik och studiemiljö ofta är en viktig förutsättning. Även här ser förvaltningen det som viktigt att kommunen avgör huruvida den sökande är behörig eller ej. Folkhögskolor som bedriver sfi-undervisning bör förbli en del av det kommunala introduktions- och integrationsarbetet.

Vad gäller förslaget att upprätta en nationell betygsdatabas för slutbetyg i gymnasial vuxenutbildning ser förvaltningen att detta kan medföra stora fördelar eftersom det minimerar risken för att den studerande skall kunna få fler än ett slutbetyg utfärdat vilket inte är förenligt med nu gällande bestämmelser.